

Б.А. Бакирова¹, М.Д. Каримова^{*2}

¹Каспий университеті,
Алматы қ., Қазақстан

²Қазақ мемлекеттік қыздар университеті,
Алматы қ., Қазақстан

*E-mail: madi-79@mail.ru

ЕУРАЗИЯЛЫҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ОДАҚ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ӨСҮДІҢ ФАКТОРЫ РЕТІНДЕ

Жұмыста Еуразиялық экономикалық одақтың құрылуы және одақтың еліміздің экономикалық өсуіне тигізетін әсері қарастырылған. ЕАЭО мемлекеттері арасындағы өзара саудасаттық бірқатар факторларға тәуелді. Бұл дегеніміз, ЕАЭО-дағы өзара тауар айналымын өсіру үшін одаққа мүше мемлекеттер макроэкономикалық саясатты келісе отырып жүргізуі және жағдайды тұрақтандыру шараларын қолға алуы тиіс. Сонымен қатар, интеграцияның синергетикалық әсері мен ЕАЭО-ның ықпалдастық әлеуетін іске асырған жағдайда ғана өзара сауда-саттық алға ілгерілеуі мүмкін. Экономикалық одақ құру саясатының мақсаты экспорт көлемін арттыру, интеграциялық қарым-қатынастарды кеңейту мақсатындағы жұмыстар болып табылады және экономикалық даму мен халықтың әл-ауқатын жақсарту үшін кең мүмкіндіктер ұсынады. Ендеше, экономикалық одақ құрудың арқасында әрбір мемлекет өзінде жоқты түгендеп, экономикалық мүмкіндіктерін барынша арттыруға тиіс. Мысалы, әріптес елдердің көлік инфрақұрылымындарына қол жеткізу барысында қолайлы жағдайларға ие болуға, жоғары талаптар қою нәтижесінде өнім сапасын жақсартуға, өндіріс пен технологияларды жаңғыртуға мүмкіншілігіміз бар. Жалпы тақырыпты зерттеудің әдістемелік негізі ретінде одақтың әлемдік кеңістікте алдыңғы қатарлы аймақтық интеграциялық құрылымдардың арасынан топ жарып, алдына шығуға қажетті алғышарттары мен Қазақстан экономикасының өсуіне әсер ететін факторлары қарастырылады.

Түйін сөздер: Экономикалық одақ, Еуразиялық экономикалық кеңістік, интеграция, көлік инфрақұрылымы.

B.A. Bakirova, M.D. Karimova

Eurasian economic union as a factor of economic growth

Creation of the Eurasian Economic Union and its work influences the economic growth of the country. Mutual trade between the states of EEU depends on a number of factors. It means that in EEU building-up of a mutual goods turnover of state members of the union and carrying out measures for stabilization of a situation are necessary in coordination of macroeconomic policy. Besides, the synergetic effect of integration and EEU is possible only in the case of implementation of integration potential of mutual trade. The purpose of economic union creation is to increase an export volume of policy, integrational relations and economic development, and for the purpose of expanding of work it represents great opportunities for improving welfare of the population. Due to creation of economic union, every state can maximally promote the economic feasibilities. Countries-partners have comfort terms for the improvement of quality of products, modernisation of production and technologies, development of a transport infrastructure. Methodical bases of research of regional integration structures, as groups from a number anchorwomen in outer space of union of subjects, pre-conditions and factors, influencing on the height of economy, are examined in that.

Key words: Economic union, Euroasian economic space, integration, infrastructure, transport.

Б.А. Бакирова, М.Д. Каримова

Евразийский экономический союз как фактор экономического роста

Создание Евразийского экономического союза и его работа влияют на экономический рост страны. Взаимная торговля между государствами ЕАЭС зависит от целого ряда факторов. Это значит, что в ЕАЭС наращивание взаимного товарооборота государств-членов союза и проведение мер по стабилизации ситуации необходимы по согласованию макроэкономической политики. Кроме того, синергетический эффект интеграции и ЕАЭС возможен только в случае реализации интеграционного потенциала взаимной торговли. Цель создания экономического союза – увеличение объема экспорта политики, интеграционных отношений и экономического развития, и в целях расширения работы представляет широкие возможности для улучшения благосостояния населения. Благодаря созданию экономического союза, каждое государство может максимально повысить свои экономические возможности. Страны-партнеры имеют комфортные условия для улучшения качества продукции, модернизации производства и технологий, развития транспортной инфраструктуры. Методические основы исследования региональных интеграционных структур как группы из числа ведущих в мировом пространстве союза тематики, в которой рассматриваются предпосылки и факторы, влияющие на рост экономики.

Ключевые слова: экономический союз, Евразийское экономическое пространство, интеграция, инфраструктура, транспорт.

Кіріспе

Еуразиялық экономикалық одақ (ЕЭО) 2014 жылғы 29 мамырда Астанада қол қойылған, 2015 жылдың 1 қаңтарында күшіне енген интеграцияның халықаралық экономикалық одағы болып табылады. Қазақстан, Ресей және Беларусь болып басталған экономикалық одақ құрамы бүгінде бес мемлекетке көбейді. Айталық, Армения, Қырғызстан елдері одаққа мүше мемлекеттер қатарына қосылды.

ЕАЭО Еуразия экономикалық қауымдастығының (ЕурАзЭК) негізінде кедендік одақ мүше мемлекеттердің экономикалық жүйесін күшейтеу, әлемдік нарықта бәсекеге қабілеттілігін арттыру, «бір-бірімен қарым-қатынасын қалпына келтіруге» ықпал ету үшін құрылған.

«Еуразиялық одақтың бастапқы негізі – Біртұтас экономикалық кеңістік біздің халықтарымыздың бірлесе табысты дамуының ауқымды ареалы ретінде болмақ», деді Н. Назарбаев өзінің Еуразиялық интеграция жөніндегі дәрісінде. Олай болса, Экономикалық одақ шеңберінде экспорт көлемін арттыру, интеграциялық қарым-қатынастарды кеңейту мақсатындағы жұмыстар экономикалық даму және халықтың әл-ауқатын жақсарту үшін кең мүмкіндіктер ұсынады.

Құжаттарды рәсімдеу барысы дегенмен 3 жылға созылды. Бұл құжат Кеден және экономикалық одаққа мүше мемлекеттер арасындағы иммиграциялық кедергілерді жою рәсімін сипаттайды. Енді, Ресей, Беларусь және Қазақстанның азаматтары одақ аумағында еркін қозғалу жағдайында болады. Бұл дегеніңіз ше-

шуі ықтимал, онда олар өзі үшін қайда өмір сүремін, қайда жұмыс істеймін және қайда оқимын деген мәселелерді еркін тандай алады. Кез келген мүше-мемлекеттерде кәсіпкерлер өзінің істерін жүргізуге және өз тауарларын импорттауға мүмкіндігі бар. Мемлекеттердің экономиканың негізгі секторларында жүйелі саясат болады: энергия өндіру, дайындау, тасымалдау және ауыл шаруашылығы. Осының бәрі табыстардың кем дегенде 15% арттырады деп күтілуде.

Зерттеу бөлімі. Экономикалық одақтың жаһандық экономиканың қуатты күшіне айналуы мақсат етуі заңдылық. Ендеше, зерттеудің әдістемелік негізі ретінде әлемдік кеңістікте алдыңғы қатарлы аймақтық интеграциялық құрылымдардың арасынан топ жарып, алдына шығуға қажетті алғышарттары мен одақтың Қазақстан экономикасының өсуіне әсер ететін факторлары қарастырылады.

Мақаланың мәтіні. Экономикалық одаққа мүше мемлекеттер инвестициялық рәсімдерін біріктіруді жоспарлап отыр. Инвесторлар олардың инвестицияларына бүлінгені үшін мемлекеттік қордан өтем алуға құқылы болады. Бір жағынан жеке активтерді мемлекет меншігіне алуға тыйым салынады; Екінші жағынан, бұл қосымша келісімге өтемақы механизмін сипаттайды: бұл нарыққа бағытталуы тиіс, яғни тез сатылым мен бүлінуді қалпына келтіру кідірісі пайызды жинақтауға әкелуі тиіс (<http://bnews.kz>).

Ресей, Беларусь пен Қазақстан қарсы жалпы макроэкономикалық монополияға қарсы, ақшалай және қаржылық саясатты жүргізуге келісті.

Интеграция, ең алдымен, экономикалық прагматизмге орналасады. Болашақ ЕАЭО негізгі принципі – ТМД елдерін бірлесе дамыту үшін айтарлықтай ресурс болып табылатын Бірыңғай экономикалық кеңістік. Бұдан басқа, интеграция – ерікті түрдегі бастама. Әрбір мемлекет және қоғам тәуелсіздіктің қажеттігін түсінуі тиіс (<http://ria.ru>).

Мемлекет одақ ретінде, ЕАЭО теңдік принципі, бір-бірінің ішкі істеріне араласпау принциптеріне, мемлекеттердің мемлекеттік шекараларына қол сұғылмау және егемендікті құрметтеу принциптеріне негізделіп құрылған. Тұтастай алғанда, Қазақстан және оның әріптестері үшін Ұлттық экономиканы нығайтуға ықпал ететін халықаралық қатынастар мәселелерінде біріктірілген экономикалық блок ретінде шығу үшін мүмкіндік береді.

Қазақстан Республикасының азаматтарына Одақ қандай артықшылықтар ұсынады?

Артықшылықтар жетерлік.

Бірінші кезекте, бұл – жалпы қазақ-орыс-беларусь нарығының бәсекеге қабілеттілігін дамыту. Ашық сауда шекара тұрғысынан қарай отырып, ЕАЭО-ға мүше елдерде өндірілген барлық тауарлар бағалары мен сапа жағынан бәсекеге түседі. Қазақстан металлургия, машина жасау, өңдеуші өнеркәсіп және ауыл шаруашылығы өнімдерін Ресей мен Беларусь еліне ұсына алады. Бұл кеңейтілген нарық біз үшін, Қазақстан азаматтары үшін жағымды да және теріс нәтижелермен қамтамасыз етеді.

Мысалы, Ресей валютасының құнсыздануынан, Ресейдің шекаралас аудандарындағы автокөліктерді қазақтар барынша сатып алды. Өйткені автокөліктердің бағасы Қазақстандағы бағамен салыстырғанда 30-40 %-ға арзан түсті. Бірақ бұл жағдайды біздің еліміз үшін нәтижесін шығаратын болсақ, онда біздің ақшамыз басқа елге кетіп жатқанын және Қазақстанның автокөлік өнеркәсібінің клиенттерінің азайғандығын көре аламыз. Бұл, өз кезегінде, еліміздің зауыттарында жұмыс істейтін жұмысшылардың жалақысына және мемлекеттік салық түсімдеріне кері әсерін тигізеді. Әрине, Ресей дағдарыстан шығып тауарлардың бағасы қалпына келетін болғандықтан, мұны дағдарыс кезіндегі қысқа мерзімді жағдайлар десек болады.

Өздеріңіз көріп отырғандай, Қазақстанда тұтынушылар қатаң бәсекеге алып келетін, импортталған және жергілікті өнімдердің бағасы реттелген нарықтағы қызмет көрсету мен тауарларды кеңінен таңдай алады. Олай болса, импорттың ұлғаюы жаңа жабдық пен техно-

логиялардың келуіне негіз болады. Бірақ тұтынушылардың таңдауы бұдан гөрі әлемдік стандарттарға сәйкес келетін, жоғары сапалы өнімдер болып табылатын пайданы әкеледі.

Сонымен қатар әріптес елдердің нарықтарында шоғырланған бірлескен кәсіпкерліктің ашылуы және қолданыстағы өндірушілердің кеңеюі нәтижесінде құрылған жаңа жұмыс орындары бар. Ол жұмыссыздықты қысқартуға және адамдардың әл-ауқатының ұлғаюына алып келеді.

Екіншіден, адам капиталының жеңіл миграциясы адамдарға уақытты едәуір азайтуға және жұмыспен қамту рәсімін оңайлатуға немесе ЕАЭО мүше мемлекеттерде оқуға мүмкіндік береді. Мысалы, Ресейде Қазақстан азаматы 30 күн ішінде міндетті тіркелім жасамастан қалуға құқығы бар. Яғни, ЕАЭО-ның мүше мемлекеттерінің барлық азаматтарының (кейбір ерекшеліктерінсіз) осындай құқықтары мен міндеттері бар. Бұл елдеріміздің болашағы үшін, бірінші кезекте, жаңа ұрпақ үшін жаңа мүмкіндіктердің көзін ашады (<http://www.egeport.ru>).

Сонымен қатар, ЕАЭО мүше 3 мемлекетте де жарамды болып табылатын жоғары оқу орындарының тізімі жасалған. Мысалы, Назарбаев университетінің түлегі, сонымен қатар Ломоносов атындағы Мәскеу мемлекеттік университетін бітіруші Ресей мен Беларуссияда еңбек етуге толығымен құқылы.

Осы Келісімге қол қою рәсімі ішкі еңбек нарықты қорғау үшін, елдердің бұрын бекіткен, жұмыс жасау рұқсатын алу тәртібін жойды. ЕАЭО мүше мемлекетінен келген жұмысшылар, барған елінің жұмысшылары сияқты кез келген кәсіби және әлеуметтік артықшылықтарға ие бола алады (еңбек етуге, мектеп және мектепке дейінгі мекемелерде балаларды орналастыруға, медициналық мекемелердің қызметін пайдалану мүмкіндігіне, міндетті қойылатын салықтар төлеуге құқылы). Ескеретін жайт, мемлекеттік және әскери қызметтен басқасы.

Бұл мәселеде ағымдағы қиындықтарға байланысты сол кезде Ресейде жұмыс істейтін қазақстандық көшіп-қонушылар табыс салығының 30%-ын төлейтін, ал Қазақстанда жұмыс істейтін орыстар 10% ғана төлейтін. ЕАЭО-ға кіру барысында Қазақстан Ресей елінен еліміздің пайдасы үшін салықты қысқарту мен реттеуді талап етті және келісімін алды. Сонымен, 2015 жылдың 1 қаңтарынан бастап Ресейде қазақстандық көшіп-қонушылардың табыс салығының көрсеткіші 10% болды.

Бұдан басқа, егер қазақстандық азамат қозғалуды шешсе, мысалы Беларусьқа, онда олардың Қазақстандағы жұмыс жасаған тәжірибесі зейнетақыны есептеп, төлеу де назарға алынатын болады.

Үшіншіден, Еуразиялық экономикалық кеңістіктің пайда болуы бірлескен кәсіпкерліктің дамуына жаңа дем беруге тиіс. Тіпті ЕАЭО-ның алғашқы жылдарында-ақ мынадай зауыттарда осы қауымдастықтың табысты әсерін біз күттік: Қазақстан Ресей – «Азия Авто АҚ», «Kazrospromarmatura» LLP, Kazakh belarusian «SemAz» Ltd және басқалар. Тағы бір маңызды мәселе, шекараның ашылуы Беларусь және Ресейден инвестициялардың ағылып келуін арттырады. Қазақстан шетелдік инвесторлар үшін қолайлы жағдайлар жасайды. Сондықтан Қазақстанда бизнесті жүргізу пайдалы болып келеді (<http://www.ereport.rutений>).

Тұтыну нарығының кеңістіктігін құру – нақты тартымды инвестициялар. Қазақстан осы нарықтың негізін қалаушылардың бірі ретінде үшінші әлем елдерімен экономикалық қатынастарда келіссөздер жүргізу мен бәсекелестік басымдылықты ала алады.

Бұған мысал – Қазақстанмен еркін сауда аймақтарына және артықшылық сипаттағы саудаға қатысты көптеген басты әлем экономикалық келіссөздері жүргізіледі.

ЕАЭО-ны құру ішкі нарықты айтарлықтай ұлғайтуға мүмкіндік берді. Одаққа мүше мемлекеттердің жалпы нарық мөлшері 2 триллион АҚШ долларын құрайды, оның адам ресурстары шамамен 170 миллион адам санымен бағаланды, оның аумағы 20 миллион шаршы метрді және оның толық өнімділігі 600 млрд долларды құрайды.

Қазақстанның бизнесмендері үшін нарықтың бұрынғы шекарасын кеңейтуге қосымша ЕАЭО-ны құру ішкі бизнесмендер үшін транзакцияның қысқаруы, шекарадан өту уақытының шығыны және т.с.с. стратегиялық дамуға қажетті қосымша мүмкіндіктермен қамтамасыз етті [5].

Осының бәрі, яғни қосымша компаниялар ынтымақтастығы мен тігінен интеграцияланған корпорациялар құру экономикалық одақ аумағында жаңа өнеркәсіп салаларын дамыту үшін аса күшті ынталандыру болуы тиіс. Соңында ұзақ мерзімді перспективада бұл ЕАЭО елдеріне өз өнімдерімен әлемдік нарықта бәсекеге түсуіне мүмкіндік береді.

Кеден одағын құру қазақстандық өндірушілер үшін оларға өз кезегінде 10 есе өндірісті айтарлықтай ұлғайтуға мүмкіндік беретін маркетингтік шешімді арттырады.

Соңғы жылдарда Қазақстанның Кеден одағына қатысушы елдермен арадағы тауар айналымы 88 %-ға өсіп, 24 млрд долларлық мөлшерге жеткен. Ресей мен Беларусь еліне қазақстандық экспорт 63 %-ға ұлғайып, 6 млрд доллар құрады.

Еуразиялық экономикалық одақ – бұл Жер шарының ең ірі тұтынушылық нарықтарының бірі. Бұл энергия ресурстарының ірі экспорттаушысы болып саналатын интеграциялық бірлестік. Президент Нұрсұлтан Назарбаевтың сөзімен айтсақ, бүгін ХХІ ғасырдың жаңа геоэкономикалық ақиқаты дүниеге қадам жасап отыр.

Тағы бір маңызды фактор – үлкен ішкі нарық шетелдік инвесторлар үшін неғұрлым тартымды болады.

Қазақстан – ең ірі нарықтардан қашық орналасқанмен, теңіз порттарына қол жеткізу мүмкіндіктері бар ел. Осыған қатысты, қазақ елінің экспорттаушыларына Ресей көлік инфрақұрылымын қолданылуын ұсынуға ерекше назар аударылып отыр. Себебі, ол тауарларды тасымалдауға жұмсалатын шығындарды азайтады, олай болса үшінші әлем елдерінің нарықтарында қазақстандық өнімдердің бәсекеге қабілеттілігін арттырады.

Ішкі кедендік шекаралардың болмауы тауарларды тасымалдауға жұмсалатын шығындарды азайтуға және қазақстандық экспорттаушылар үшін ұн, астық және шикізат тауарларды еуропалық нарыққа жеткізу уақытын қысқартуға мүмкіндік береді.

ЕАЭО-ға қосылу Қазақстан үшін мынадай артықшылықтарға:

- 2030 жылдарға қарай ЖІӨ 25 %-ға өсуіне;
- бәсекенің арту салдарынан бағаның төмендеуіне;
- қазіргі компаниялар мен кәсіпорындарда жаңа жұмыс орындарының құрылуына;
- болашақ экономика шикі ресурстарды шапшаң сатуға емес, адами ресурстар тудыратын инновацияларға тәуелді болмақ (inform.kz). Олай болса экономиканың ресурстық емес секторын барынша дамытуға;
- инвестициялық ахуалды жақсартуға;
- өнеркәсіп саласын жаңа капиталмен қарқынды дамуына;
- жоғары талаптар қою нәтижесінде өнім сапасын жақсартуға;
- сыртқы сауданың өсуіне;
- өндіріс пен технологияларды жаңғыртуға және өнеркәсіптік билік маңызын өсіруге;
- 170 миллион адам үшін тарифтік және тарифтік емес кедергілерсіз бірыңғай нарықты құруға;

– әлемдік дағдарысқа серпімділікті (беріктікті) арттыруға алып келеді.

ЕАЭО-ның мақсаты бізге айқын және ол мақсаттар мен міндеттерді мынадай түрде түсіндіруге болады: кез келген бірлескен күш-жігері, ресурстар мен мүмкіндіктер әрдайым елдің одан әрі табысты даму мүмкіндіктерін ұлғайтады. Бұл – еуразиялық кеңістіктің жалпы мақсаты – ЕАЭО-ның өзара іс-әрекет кемшіліктері үшін өтемақы беру болып табылады.

Ал енді, көрші ел Ресейде елеулі дағдарыс болған жағдайда, бізді де қамтымайды деген қандай мүмкіншіліктер бар? Ресейдегі қиын экономикалық ахуал Қазақстан үшін қосымша мүмкіндіктерді береді. Ресейдің басқа елдермен байланысы төмендеген кезде біз аса құнды және тартымды әріптес бола аламыз. Бұл біздің құндылығымызды ұлғайтады және біздің мүдделерімізді біздің әріптестердің ескеруіне мәжбүр етеді. Сондықтан стратегиялық көзқарас тұрғыдан алғанда, біз кейін шегіне алмаймыз. Кейін шегіну едәуір теріс әсерлерге әкеп соғуы мүмкін.

Сондай-ақ ЕАЭО-ның өзіндік күмәні мен әлсіз жақтары бар. Сарапшылар ЕАЭО-ның қажетті және белгілі бір мәселелермен жұмыс істеуін бағыттайды. Бұл мәселелер – келесілер:

– Ресейдің кепілдік үстемдігін ЕАЭО мемлекеттердің кәсіподақ мүшесінің тең құқықтық экономикалық мүдделерін үйлестіру мүмкіндігін жояды.

– Әрбір мемлекет ақша жүйесінде өзінің ұлттық ерекшеліктерін сақтайды. Экономикалық өсудің жоғары көрсеткіштері кепілдендіретін бұл модельдің айналымы қаржы жүйесінің табиғатына жақын қаржы нарығының баяу дамығандығы болып табылады.

– Еуропалық тәжірибе, егер ЕАЭО-ға қатысушылар бірыңғай валютаны қолданғысы келсе, біз ұзақ мерзімді бағалы қағаздардың эмиссиясына шектеу қою керектігін көрсетіп отыр. Бірақ, сарапшылар бірыңғай валюта – бірігудің жоғары дәрежесі, біз бірыңғай валютаға өтуге дайын емеспіз деп пайымдайды. Біз макроэкономикалық, ақша-несиелік және монетарлық саладағы өз саясатымызды үйлестіргеннен кейін ғана бірыңғай валютаны енгізу туралы айта аламыз. Олай болса, қазіргі уақытта экономикалық одаққа мүше мемлекеттер бұл мәселеге дайын еместігін айтуға болады.

Қорытынды

Бүгінде әлемдік дағдарыс кезіндегі қиындықтарға қарамастан, еуразиялық экономикалық одақ жоғарыда атап өткен мақсат-мүдделерден шығудың жолында барынша қызмет етіп жатыр. Олай болса, іске кіріскеніне бір-екі жыл енді толатын одақтың жемісті нәтижелері алдағы жылдардың еншісінде күтеміз. Себебі, экономикалық одақ құрудың арқасында әрбір мемлекет өзінде жоқты түгендеп, экономикалық мүмкіндіктермен арттыруға тиіс. Мысалы, әріптес елдердің көлік инфрақұрылымдарына қол жеткізуде барынша қолайлы жағдайларға ие болуға мүмкіншілігіміз бар.

2016 жылдан бастап ЕАЭО аясындағы тиісті уағдаластықтар барынша ірі отандық өндірушінің дәрі-дәрмек құралдары экспортының жалпы көлемін жылына 360 млн долларға дейін ұлғайтуға мүмкіндік берді. Беларусьтің, Қазақстан мен Ресейдің ұлттық электр энергиясы нарықтарын интеграциялау жолымен 2019 жылы ортақ электр энергетикалық нарығын қалыптастыру жоспарлануда. Сонымен қатар, 2025 жылға қарай мұнай және мұнай өнімдерінің жалпы нарығы қалыптасады, ол өзара саудада экспорттық кеден баждары мен шектеулерін қолдануды қарастырады. Ресейдің газ тасымалы инфрақұрылымына тең қол жеткізу 2025 жылға қарай мүмкін болмақ. Қазақстан жыл сайын 8 млрд. шаршы метрден астам газды экспорттайды. Қазақстан инвестициялық тартымдылықты көтеру негізінде қайта өңдеу өндірістерін дамытуға мүдделі.

Қорыта келе, менің ойымша, бірлескен инфрақұрылымдық жобаларды жүзеге асырудың ЕАЭО үшін артықшылығы керемет болмақ. Біз интеграциялық бірігудің географиялық жағдайын пайдаланып, көліктік-логистикалық инфрақұрылымды дамыта отырып, әлемдік экономиканың ажырамас және маңызды бөлігін құрайтын, Шығыс пен Батыс арасындағы «байланыстырушы буын» боламыз. Ендеше, Еуразиялық экономикалық одақ еліміздің экономикалық өсуінің факторы ретінде бола алады. Сонымен қатар, құрылған ЕАЭО-ның келешекте егемендік пен тәуелсіздікті сақтай отырып, мүше мемлекеттердің экономикасын дамытуға, өзара тиімді интеграцияға бағытталғанын білеміз. Бұл біздің бірлескен интеграциялық жұмыстарымызды өміршең ететін маңызды ұстанымдардың бірі екенін айтуға болады.

Әдебиеттер

- 1 Еуразиялық экономикалық одақтың келісімі. <http://www.kursiv.kz>
- 2 Экономикалық жаңалықтар. <http://bnews.kz>, <http://total.kz>
- 3 Бітікова Д. Ортақ мақсат – өркендеген экономика // «Егемен Қазақстан», 2015, 31 желтоқсан
- 4 Саясат. Экономикалық жаңалықтар. <https://www.nur.kz>
- 5 Ресей ақпараттық агенттігінің жаңалықтары. <http://ria.ru>
- 6 Экономикалық мәселелер жөніндегі мақалалар. <http://www.ereport.ru>
- 7 Столярова Е. (2015) Сұхбатынан алынған. <http://altaynews.kz>

References

- 1 Eurasian Economic Union treaty. Retrieved from <http://www.kursiv.kz>
- 2 Economic News. Retrieved from <http://bnews.kz>, <http://total.kz>
- 3 Bitikova D. Ортақ мақсат – өркендеген экономика // “Egemen Kazakstan”, 2015, 31 desember
- 4 Policy. Economic News <https://www.nur.kz>
- 5 Russian Information Agency News at <http://ria.ru>
- 6 Articles in Issues of Economics at <http://www.ereport.ru>
- 7 Stolyarova E. (2015) Interview. Retrieved from <http://altaynews.kz>